

EGYETERTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda: Budapest, IV. himzű-utca 1. sz. ... Kiadó-hivatal: Budapest, IV. himzű-utca 1. sz.

A császár felköszöntője.

Huszonegy óráig kéjelegtek a megrázó hatásán, melyet a császári pohárköszöntő kellett. Huszonegy teljes óráig volt alkalma meggyőződni szívese a világnak, hogy az osztrák császár szövetségesevé poharazta fel a vérengző szörnyeteket...

Hajrá! hazugságok remek apparátusa, repülj a villámmal, rohanj a gőzzel elhitetni, hogy a mit kiszámítottak hivatalos fönséggel és kiállítottak udvari hitelességgel: merő tréfa volt...

Mekkora porfelleg! és mégis látnék. Nem akart megvakulni senki, mert mélyről meglepetést keltett a szívre, s elröldre boncolozt az elme...

Letagadják ők a „csellagokat” is! Hiszen saját becsületüköt s hivatalukról van szó. Az elsőt még hadd vinné a kánya; de ez utóbbira már szükségük van...

Hogy keresik a cigányt, a kit deresre huzzanak ama hü, hivatalos és hiteles távirattal, melyre fellázadt az ürgyelnyuk bújdosó lojalitás is. Mert hát egy pohár borral egyszerre annyit nem ontottak ki buvhelyéből még soha...

Csakhogy a legbármibb hiszékenységet is, a tagadás szelleme fogja el, ha a legtöbb oraculum által nyújtott beszéd, látnyó oly érthető, s előzetes tények egész láncolatán alapszik. A legutolsó görögnek is volt annyira érzéke, hogy az oraculum ígéből kivonja a gyakorlati következtetést saját hasznára...

Magyarország népének elég volt a beszéd és látványból az eddig is, hogy felismerje a neki felsőbb kegyenűrségből készített muszkaoszorvások jövét. Nem volt szükség bővebb magyarázat végett, az első és eredeti szöveget meghamisító második kijelentéshez két illusztrató távirat. Nem azok, melyek közül az egyik az in effigie felakasztott udvaroncot Bismarck pajzsozza...

A császár pohárköszöntője. A Kassán tartott toast hatása oly rendkívül igazgatóságot szült országosra, hogy a kormány kőzelei azonnal szűkségét látták a hangulatot a király kíséretében levő kormányelnököt értesíteni. A kormányelnök mit tehették egyebet, mint a hatás paralizálása végett csaknem teljes huszonegy óra lefolyása után elragadni az eredetileg megtáviratozott szöveget...

Ez talán sikerülhet nekik teljesen bárgyn emberekkel szemközti; de a ki csak legkevésbé ismeri az eljárást, melyel ily nagyfontosságú hivatalos táviratok napvilágot látnak, az egy pillanatra sem fog kételkedni, hogy az első ízben kiadott szöveg az eredeti és hiteles. De főképp áll az a kassai esetre vonatkozólag. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a királyt Kassára az ünnepélyes hivatalos színezetnek emelése, s más körülmények miatt, a kormányelnök és belügyminiszter is kísért. A miniszterelnök a sajtóbureau legmegbizhatóbb embereit vitte magával...

Beszélnének immár e nemzettől, a mit akarnak. Előnti a kímódott szavak lazító erejét ember többé nem képes. Az arcucsapást nem feleljk el, míg a férfiaság él lelkünkben, hogy a hazaszeretet szenvedélyével figyelmeztessen becsületünk és érdelkünk megvédésére...

Harminez év óta nem táplálkozik mással feledésünk, mint az emlékeztetett korbácsoló keserűséggel. Ah! a mi pohárunk is telve már, ajkunk ég, karunk mozog, fejkünk szédül. Még egy sepp és olyan felköszöntőt harsog bérceken rónak, át a fojtott dühölt ültust nemzet, melynek szavaiból a kétségbeesés fog szólni...

Verhovay Gyula.

A francia pozitivisták egy röpiratot böcsőtettek ki Midhat pasánál tett tisztelgések alkalmával, megemlítvén benne a párt nézetét és meggyőződését a keleti kérdést és a török birodalom hivatását illetően. A párt meg van győződve, hogy a török birodalom fennállása jogos és szükség és ez kellően reformálva ön hitváros első sorban a Balkán félsziget népet a civilizált felé vezetni...

Maga Görögország, Románia és Szerbia is képtelenek lennének ily preponderans szerepet vinni egyesült szövetségük felett: ők is csak a nagy hatalmak pártfogásából tengődnek, a hogy tudnak.

Most már csak az a kérdés, hogy az orosz vagy török van-e hivata e nehéz munkát végzési, e kevert népfajokból egy állatot alkotni.

Itt is Törökország felé hajlik iféletünk. Ő volt az, ki annyiszor és oly fényesen tett tanúságot állami és uralkodó képességéről, különösen a legutóbbi időkben. Az, ki a vallási türelem tornáján, faj és nemzetiség különböző nélkül oly bámulatos és követésre méltó példát nyújt fölvtá. De nem így Oroszországra...

A pozitivisták pártja tehát joggal ellenzi a török birodalom szétdarabolását a panszlavizmus követését vagy közvetlen javára, és pedig maguk a szlav nemzettek érdekében, továbbá az ázsiai mohamedánok javáért, kikre, az itteni ottománok közvetítésével az európai kultúra kibátása mindenképpen kivánatos marad...

Örülünk, hogy a francia szabadelvű párt ily józanul fogja fel testvéreink helyzetét, és nem hivatalos: bár felőgnék azt, ama lágyelejű német politikusok, kik annyira szűk a beteg ember felett requiescatot énekelni.

A császár pohárköszöntője.

A Kassán tartott toast hatása oly rendkívül igazgatóságot szült országosra, hogy a kormány kőzelei azonnal szűkségét látták a hangulatot a király kíséretében levő kormányelnököt értesíteni. A kormányelnök mit tehették egyebet, mint a hatás paralizálása végett csaknem teljes huszonegy óra lefolyása után elragadni az eredetileg megtáviratozott szöveget...

Ez talán sikerülhet nekik teljesen bárgyn emberekkel szemközti; de a ki csak legkevésbé ismeri az eljárást, melyel ily nagyfontosságú hivatalos táviratok napvilágot látnak, az egy pillanatra sem fog kételkedni, hogy az első ízben kiadott szöveg az eredeti és hiteles. De főképp áll az a kassai esetre vonatkozólag. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a királyt Kassára az ünnepélyes hivatalos színezetnek emelése, s más körülmények miatt, a kormányelnök és belügyminiszter is kísért...

ly előkészítések és kísérlet mellett indult meg a kassai ünnepélyek, a melyeknek már kezdődött, általános doberés között, maga s a b b jelentőségét számítottak be. A dolgokat összevetve, semmi kétség sem lehet az iránt, hogy a kassai manővereket szándékosan válasszották ki bizonyos kényes tárgyu kijelentések mellett. Kassa alkalmas helynek látszott a felvidéki elemnek fogva, hogy a keleti kérdésben oly nyilatkozatok színhelye legyen, a melyeknek célja volt az ország ama részének uttérre tapintatni, a mely a magasból jövő szavakra rögtön „kehr eucht”-ot csinál...

Az egész dolog elég ügyesen volt kidolgozva. De már a bevezetésnél a „hidegség” üdözte a derék kassai nép részéről. Jött a toast. Ez is ki lön jászva. Még pedig, hogy egy lett kijátszva arról meggyőződnének olvasónk a „Pesti Napló” és „Pester Lloyd” loyális miserálban szenedő, s azon áttörő fejtegetéséből. A „Napló”-nak elég furesán azt írják, hogy az áldomás eredeti szövege csakugyan tartalmazta a „szövetségesség” szót...

Mintha bizony meg is jelenhetett volna másképp, midőn így volt fogalmazva, így volt elmondva, így volt ama udvari tanácsos kezébe adva, a ki meg volt bízva, hogy a nagyfontosságú kijelentést a világgal közölje, így volt Kassán közhír- téve mindjárt az ebéd után, így hallotta s így táviratozta meg a „Pester Lloyd” tudósítója.

Mindezekhez azok kedvéért, a kik a sajtó távirati viszonyainak nem ismerők, tudatnunk kell, hogy a „Correspondenz Bureau”, mely e táviratot a lapokkal közlő, egyetlen hivatalos forrásközből merít, s mint ilyen hivatalosan is dotál közeg. Minden nyilatkozat, melyeket a kormány tesz nek, vagy a melyeket közzé tenni érdekében áll, e bureau után futja meg az európai sajtót. Őly nagy e részben az ellenőrzés mind Bécsben, mind Budapesten, hogy oly tényekről vagy nyilatkozatokról, melyeket szeretnek elhallgatni vagy elferdíteni, csakis a kormány által jóváhagyott alakban, vagy engedéllyel nem tudósítják a világot. Hogyan lehet még csak áldomni is, hogy a hivatalosan ellenőrzött közeg merészel fejledelem nyilatkozatát hamisítani? Hogyan lehet főképp akkor, midőn a nevezetesebb magántáviratokról is tudomást szerez a kormány?

alább a hozzánk jutott információk után teljes határozottsággal az első ízben közölt szöveget tartjuk eredetinek, a második ízben helyreigazításul közöltet hamisítványnak.

S most lássuk, hogyan magyarázgatják sajtóbureaubeli információk után a dolgot az őszinte nyilatkozatoktól irtódtó lapok: A „Pesti napló” írja: A kassai áldomás. Ma reggeli lapunknak a kassai áldomásra vonatkozó közléset teljesen megérősíti a hivatalos lap, a „Budapesti Közlöny”, mely közli a felsege a király által a czárna mondott kassai áldomás hiteles szövegét, a mely saját reggeli közléseinkkel megelőzőleg a következők hangzik:

Kedves barátom az orosz császár jöletéért, ki nek megkapját ma ünnepelek; az isten tartsa meg és oltalmazza őt felségét. E hiteles közlés kétségkivülvet teszi, hogy a bécsi „Corr. Bureau” által hivatalosan táviratozott szöveg hamisított volt. Hogy miként történt a közlés, az még nincs hivatalosan kiderítve, de reméljük, hogy ki fogják deríteni, s tudósítják a közönségnek arról, hogy ki merete meghamisítva a nyilvánosságra hozni ő felsege szavait? Mint nekünk írják, a dolog úgy történt, hogy az áldomás eredeti szövege tartalmazta a „szövetségesség” szót, de ez közvetlenül az ebéd előtt, Tisza miniszterelnök felszólalására hagyott ki, s ő felsege nem is mondta el, de arról elfelejtették tudósítani amaz udvarmesteri hivatalnokot, ki az áldomás szövegét átadta a „Corr. Bureau” hivatalos tudósítójának s egyéb hírlapíróknak. Ha a dolog csakugyan így ment vége, oly jellemző az, hogy nem kell magyarázgatni. Különben ismételnék: derítsék ki a hivatalosan, hogy a tévedés mint esett meg?

A „Pester Lloyd” írja: Nem tudjuk, ki volt ama versio első meghamisítója és nem is feladatunk őt védeni. Nekünk mint sajtó tudósítónk, ki mellesleg legyen mondva, egészen megbízható egyén) mind a Corr. bur. ugyanazt süröngyöztte; mindkettőt tehát ugyanazon forrásból látszólag meríteni a hírt. Szándékosan ferdített tehát már azért sem tevételetlen fél, mert ahhoz ez esetben egy oly lehetetlen feladat is ostroma szükségesnek, a melyre talán alig lenne képes valaki. Merészség lett volna azért, ki a király és császár ünnepélyes alkalommal kijelentett szövegét ferdítette volna, oszobaság pedig, mert a legutóbbinak is ezübe jutott volna, hogy a ferdítés csak 24 óráig maradt hatályban. Belsőből írják nekünk, hogy ott olyan körökben, melyek mindenfélhez értenek, azt vélik, hogy a hasonló alkalmakkor még is a régi szokások és szövetségesség” szó a régi módon ő felsege elő terjesztették, s hogy a „szövetségesség” szó — e pillanatban annak tulajdonított bármilyen ferdítését — a legfelsőbb helyen ki lett törölve, s emeltyoga nem is lett kimondva; csakhogy a javításról elfelejtették értesíteni azon egyént, ki megbízottat a szöveget a tudósítónak átadta. Ez oly vélemény, melynek helyességét nem vállalhatunk kezességét. Tény — s azon fordul meg az egész — hogy a miniszterelnök az az utáratában, mely a hivatalos „Közlöny”-nek a toast szövegét meghozta, s melybe még tegnap este betekinthettek, — a szövetségesség szó nem foglaltatott, mint ahogy természetesen a „Közlöny” mai közleményében sem foglaltatik. Továbbá tény, hogy a toastnak a hivatalos lapokhoz mártírt szövegét, melyben a „szövetségesség” szó hiányzik, előbb a fejedelem elő terjesztették s általa helyesen tállaltott. Tény végre, hogy a már ide visszatért Tisza és Szentey miniszterek, kik azon udvari ebédben részt vettek, egyhangulag odanyilatkoznak, hogy a király toastjában, melyet ő felsegült figyelemmel hallgattak, a „szövetségesség” szó nem foglaltatott.

A „Hon”-ról és „Ellenőr”-ről mondanunk sem kell, hogy csak egy dől belőlük a ferdítés és hazugság. Ez a mesterségek, azért fizetik őket.

Czelder Márton tollából, a ki alapos ismerője a kelet vallási, társadalmi és politikai viszonyainak, két nagyrádról cikket vetünk ki. „Mohamedanizmus és keresztényesség” czime alatt, melyet mai számbunkban kezdünk meg közölni. A cikkre szükségesen látnak külön is figyelemmel a közönséget, egy tárgyánál, valamint írójának személyénél fogva. Hadd legyen ismeretes az a muszka feresztyenség, a maga egész valójában, s hadd tanulja ismerni a közönség a mohamedanizmust is igazi és haladni kész szellemében. Maga a tárgy, mint ilyen, kiváló helyet foglaltatna el egyházi lapban. Angliában legalább a saját egyházak viszonyainak től nem mulasztják el az egyházi lapok ilyenné közleményekkel gyarapítani közönségük ismeretgyapadást kedvét. De Angliában a politikai lapok sem zárják el hasábjait ily egyház-politikai cikkeknek. És mi is szolgálhatott vélünk tenni olvasóinknak, a midőn az egyidejűleg dr. Ballaginak a „Protestans egyházi és iskolai lap” cím alatti kiadott közönye számára is megküldött két cikket, már ama nagy érdekeltségűl fogva is, melylyel a keletről szülő minden ismeretes találkozik: ugy, a mint be-küldve lön, két egymástánál számban közöljük, s egyuttal a közönség figyelmét rájuk felhívjuk.

Német és osztrák kémrendszer; Kossuth levele. Lindenau, szeptember 11. (Saját levelezéskéntől.) Oly furesa s alig hiszhető hírek járják be Németország lakosságának azon rétegeit, melyek körülből annyira szeretik a porosz központi kormányt és Bismarck herceget, mint kecske a kő vagy is mint minden igaz magyar Andrassyt és Tiszát, hogy szinte félve irhatom meg azt, mivel ez által is sok nagynak tartott jellem pályává tör-pül szellemi szemem elől. Azonban tagadni nem

lehet, hogy ezen hír nincs egészen alap és valószínűség nélkül. Már azt, hogy Németország porosz pártja minden honról, ha ez a honrólást Németország érdekében követte el, az egész világ által történt elítélés dacára védelem alá vett, a német történelmiről, kik Krukwiecki, Soltyk és Görgey iránt nem épen engedelkenek s még erősbren megróvják, mint a lengyelek és magyarok tessék azt, Bazinet, míg annak fölé folyt a kis trionyoi palotában, mindig védők, sőt Frigyes Karoly herceg és Bismarck még becsületességi bizonyítványokat is állítottak ki részére, minek ugyan sikere egészen ellenkezője volt annak, melyet elakartak érni. Szóval ezen a franciák közt lévő férfiak dicsérese azon meggyőződést keltette itt — nem csak a szociáldemokraták, hanem az ugynevezett haladó pártiak közt is, hogy a német kormánylapok általi dicsértetés egyértelmű az, mintha valakit be-szenyezének és árulónak s nem becsületes embernek mondanának.

Egyre meut már a német kormánypartii lapok hítele. Epen ez az oka annak is, hogy Németországban a német nem kormánypartii lapok Thierstól egészen hallgatnak, Gambette ellen pedig ugyan ki kelnek, sőt már annyira mennek, hogy a német kormány által megvesztegetnek tartják. Hogy Németország központi kormányja nem csak Dreyse-féle hátulütőlökkel és Krupp ágyúkkal osztronolta Metzét, hanem drága fémekből készült bengerecskékkel is, s azon arab belábaszedést, hogy nincs oly magas hegy, melyen arabnyelv terhelte tévéllek át ne lehessen menni, ugyan alkalmazta, minitán az már Sadova és Chlum közt oly jól sikerült 1866-ban. Szóval, ezekből a tanulság az, hogy nem igen udvos dolog egy ember becsületére a német kormánybeli közönyök által dicséretet.

A mi az arzenáli sikasztásokat illeti, a német kormány már akkor, mikor még senkinek sem jutott eszébe azt granasítani a megvesztegetéssel, már is kezdett nagyon tisztára mosdani és így nem esoda, ha a német szabadelvből lapok mindnyáján neki estek s moraliter ugyan leköpdüsték azt, mondván, hogy ez oly gyakorlatosság és egyénység, egy barátságos viszonyban való udvarhoz követelet és katonai küldöttek oly utasításokkal, melyek hon azon állam titkai, fölfedezéseit ellopják s így a követeket alávaló kémszolgálatra használna, minire még egy Borgia Sándor és Caesar, vagy talán még egy muszka czár sem veteledett, mert noha Lieven hercegnő politikai kímje volt Muszkaországgnak, de soha sem alacsonyult le ily enesére, mely nem jobb mint a dugarsoknak esalása, melyet az államvájnain elkövetnek és egy irásati laps.

A berlini lapok s utánuk a többi német kormány talpát nyalogató, porát csokoló bérencz usjágiró sereg mind azt állítja, hogy a berlini hadseregnek az Uchatus ágyuk ontásának titkát már jó évtől egy évvel ismerték, készítettek is ily ágyukat, de azt találták, hogy ezek nem felelnek meg a czélnak, ezért félre tették az egész találmányt, mintha csak épen savanyú szőlő volna. Még a pápa körül is működnek megvesztegetéssel, még pedig itt a pápa legmeghibtebb orvosát Pellagolló kenték meg, hogy küldjön nekik híreket nem csak a pápa egészségéről állapotáról, de oly dolgokról is, melyek egy orosznak körén történnek, de miket ez még is kifürkészhet, ha nem eset feje lágyára. Ezt a pápának Németországból az iteni működő katolikus propagandbeli titkos rendőrség meg írta, az árnálás Pellagolló részéről eltagadhatlanul készült és rá bizonyosodott, minek következtében ezen ember, ki már 25 év óta bírja a pápa figyelmét, most fölé egyszerűen elbocsátott, s helyébe Battistini nevezett.

Mindezzel még a közönségek fölbérelt kormánymagasztalokon kívül még sok emberrel találkozhatni, ki még mindig rajong a berlini udvar minden személyéért, tetteit magasztalja, még annyira mennek májt, hogy mint a titketek a Dalai látat fogják imádni. Jeleül ezen rajongók közé tartoznak bizonyos Németország szeggyal legbarátságos viszonyban álló kormánynak kőzei, ezen emberek, míg egy oldalról magánál az istennel egy fokkal magasra helyezik Vilmos császárt és mindjárt mellé Bismarckot, midőn Németországban látják Ausztria-Magyarország védőjét Oroszország ellen, ha ennek egykor eszébe jutna Ausztria-Magyarországon is szláv védangyaloktól föllépni akarni, azalatt Magyarország vészmadarai vagy kuvijkajuként kirogják azt, hogy ha a magyarok nem fognak nemzeti szellegű illuziókról lemondani, — ha még mindig hallgatnak Kossuth szavaira — ki, mint fejezik ki magukat — nem is magyar, hanem tót, valamint Petőfi rácz, — akkor nem úgy mint e lengyelek, elvesztik önállóságukat, állami állásukat, hanem szét fognak szorítani a világban mint a zsidók. Ily nyilatkozatokat tesznek oly emberek is, kiknek kötelességük volna Magyarország érdekeit képviselni. No, de mi magyarok a jó osztrák testvérekről megszokhattuk már az ilyeneket, ha azután károgozunkban előrelegsznek, elrekednek, még nyugdíjaznak őket. Hej pedig nekünk ám a száma ez általunk fizetett ellenségeinkben, benn a hazában ép ugy, mint külföldön mindenütt. És miért ezen rut halátlanság? Azért, hogy már Huynydy János idejétől egész mai napig a magyar (Kossuth sze-

11. Tartva 91. 68.25 68.25 71.90 65.60 154. 148.50 148.50 80.80 68.25 67.35 68.50 100. 165.50 29.50 99.90 17.60 18.26 18.26 29.25 29.50 14. 89. 16.25 35.50 30.50 131. 32. 39. 97.60 67.95 87.59 64. 9.45 104.50 67.90

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései.

(HIVATALOS.)

A bécsi tőzsde árjegyzései.

szeptember 12.

Table with columns for 'BÚZA', '100 kilogr. ára', and '1000 kilogr. ára'. It lists various types of wheat and their prices.

Table with columns for 'Kötvények', 'Adva', and 'Tartva'. It lists government bonds and their values.

Table with columns for 'Adva', 'Tartva', and 'Befizet'. It lists various types of stocks and their prices.

Table with columns for 'Adva', 'Tartva', and 'Befizet'. It lists various types of stocks and their prices.

Table with columns for 'Adva', 'Tartva', and 'Befizet'. It lists various types of stocks and their prices.

Table with columns for 'Adva', 'Tartva', and 'Befizet'. It lists various types of stocks and their prices.

HIRDETÉSEK.

Advertisement for 'Szalon-garnitúrák' and 'URI-RUHÁK' by Haas Adolf L. in Budapest.

Advertisement for 'A THEATEREM' (Theater) and 'Az őszi idényre!' (For the autumn season!) featuring men's clothing.

Advertisement for 'Rothberger Jakob' and 'URI-RUHATÁRÁBÓL' (From the wardrobe) listing various clothing items.

Advertisement for 'BUTOR-BAZÁR' and 'Titkos betegségeket' (Secret diseases) by Besenbek A.

Advertisement for 'KERTESZ TÓDOR' (Gardener) and 'A Kertészek egyetemes magyar daltársulat'.

Advertisement for 'Nehéz kór' (Difficult disease) and 'országgyűlési nyomtatványok' (Parliamentary forms).

Advertisement for 'Titkos betegségeket' (Secret diseases) and 'tehetetlenséget' (Helplessness) by Weiss J.

Vertical text on the right edge of the page, including page number 'XI.' and some illegible text.